

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inerati do 80 petič vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inerati petič vrst do Din 4.— Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101; SLOVENJ GRADEC, Slomškova trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Finska - druga Španska

Francoski vojni material za Finsko — Vsi francoski listi zahtevajo takojšnjo pomoč finskemu narodu — 2000 italijanskih prostovoljcev — Tudi iz drugih držav prihajajo prostovoljci, orožje in denar

Kodanj, 28. dec. i. Po vestih iz Pariza je imel večer Daladier konferenco s finskim poslanikom glede dobave vojnega materiala Finski. Transporti bodo v kratkem poslani preko Švedske na Finsko.

Pariz, 28. dec. i. (Havas) Pariški listi pišejo o herojskem odporu Finske in zahtevajo, da se takoj pošlje pomoč četam generala Mannerheima, ki se bori za vsako ped svoje zemlje. Vsi listi soglasno zahtevajo, da se Finski takoj nudi pomoč v tem pogledu zastopajo vsi listi enako smer.

D'Ommerson navaja v »Figaru«, da je treba prav v primeru Finske voditi politiko, dostojno hrabrosti finskega naroda. Vsek je presenečen nad tako junaškim odporom, kakor ga nudijo Finci. Naj se zgodi karkoli, glavno sovjetsko jedro je že doživela neuspeh, a Stalinova politika pravi polom. Res je, pravi list, da bo na koncu silna premoč sovjetske armade odločilna. Junak se po sili razmer lahko bori proti desetim, ali nemogoče je, da se bori proti 63 nasprotnikom, kakor je to primer v sedanjem napadu na Finsko. Pisce dalje podčrtava silen odpor Fincev in prihaja do logičnega zaključka, da je treba temu malemu narodu vsekakor priti na pomoč. Finci je treba pomagati z vsemi sredstvi, ne da bi se pri tem izgubilo najmanj časa. H koncu poudarja, da so Finci pravi zavezniki Francije in Anglije in jih je kot take treba smatrati.

Istega mišljenja je tudi »Jour«. List piše, da ni dovolj, da se samo pozdravlja in podčrtava finsko junaštvo, treba je Finci pomagati. List smatra, da se je danes jasno pokazala nesposobnost rdeče vojske in rdečih poveljnikov.

»Excelsior« meni, da se krvavi neuspeh, ki ga je pri tem spopadu doživela sovjetska vojska, moralno ne da popraviti.

»Populaire« naglašajo potrebo ustanovitve prostovoljskih oddelkov, kajti Finska ima premalo ljudi. Zdaj je na Finskem mobilizacija rezervistov, ki štejejo 140.000 ljudi. Zaradi tega je potrebno, da pride Finski na pomoč na tisoče borcev od zunaj.

Stockholm, 28. dec. i. Osrednji urad za novečane prostovoljcev za Finsko javlja, da je prejel iz Rima obvestilo, da se je že

nad 2000 italijanskih prostovoljcev javilo za finsko vojsko.

Švica za finski Rdeči križ

Bern, 28. dec. z. Zvezni svet je sklenil izplačati finskemu Rdečemu križu 100.000 frankov kot izraz globokega spoštovanja in hvaležnosti do hrabrega finskega naroda.

Švedska in norveška pomoč

Stockholm, 28. dec. AA. (Havas) Zbiranje prispevkov za Finsko je večer doseglo vsoto 4.909.147 kron ali okoli 50 milijonov

francoskih frankov. Prispevki, zbrani na Norveškem so pa dosegli znesek skoraj 4 milijonov norveških kron.

Mehiška pomoč

Mexico City, 28. dec. AA. (Havas) Tu so ustanovili odbor za pomoč Finski.

Madžari za Fince

Budimpešta, 28. dec. i. V vseh protestantskih cerkvah na Madžarskem so bile večer službe božje za Finsko in za zmago njene vojske. Ob tej priliki so pobirali tudi prispevke za Finsko in se je po nekod nabralo po 10.000 pengov.

Finci odbijajo napade

Pri zadnjih operacijah se celo prodrli 85 km — Nove izgube sovjetskih čet — Sovjetska letala bombardirajo kar naprej

Helsinki, 28. dec. i. (Reuter). Na Dolnem severu so izvršili Finci večer uspešen protinapad ter prizadejali sovjetom težke izgube. Po finskih poročilih je bilo večer 5000 sovjetskih vojakov na tem predelu ujetih.

Helsinki, 28. dec. AA. (Stefani). Finski oddelci, ki se bore na fronti severno od Ladoškega jezera, štejejo komaj 16.000 mož, proti njim se pa bori okoli 300.000 sovjetskih vojakov. Kljub temu, silnemu nesorazmerju se je Fincem posrečilo pri zadnjih operacijah prodreti 85 km.

Oslo, 28. decembra AA. (Havas). Norveška brzojavna agencija poroča iz Kirkenesa, da so večer izvršile finske čete napad na sovjetske postojanke vzhodno od Jordanfona in Jordekvoke, okoli 15 milj severno od Naudseja blizu meje. Finski napadi so se izjalovili, v akcijo so stopili sovjetski tanki in so se finske čete morale umakniti v svoje izhodiščne postojanke.

Helsinki, 28. dec. i. Svojnje finsko vojni poročilo govori o novih sovjetskih akcijah na fronti in sicer v Karelijski oazi, severno od Ladoškega jezera in v srednji Finski. Na Karelijski oazi so bili glavni napadi spet pri jezuru Survantiju, bili so pa vsi brez izjeme odbiti. Fincem je spet padlo v roke več tankov. Severno od Ladoškega jezera so bili fince spopadi patrulj in izvidnic. Severno od jezera Vaska pa se sovjetske čete še vedno umikajo. Tudi pri Suomisalviju so Finci dosegli lepe uspehe. Sovjetska mornarica je bila večer aktivna v Finskem zalivu in na Ladoškem jezeru. Tudi večer je poseglo v boj letalstvo zlasti v Karelijski oazi, kjer so bombardirali Kotko. Bombardiranje je zahtevalo več mrtvih in ranjenih. Finski letalci so napravili izvidniške polete.

Riga, 28. decembra AA. (Stefani). Zaradi hude burje ni možna ploeba po Baltičnem morju, razen tega pa plava tudi mnogo min, ki onemogočajo varen promet.

Sovjeti bombardirajo

Helsinki, 28. dec. i. (Havas). Večer so sovjetska letala zopet bombardirala več finskih mest. Samo nad Abom se je pojavilo 22 sovjetskih letal, ki so vrgla 50 bomb, vendar niso povzročile prevelike škode. Večje skupine letal so se pojavile tudi nad drugimi mesti in metale bombe. 6 letal pa je preletelo Viborg, a so jih protiletalske baterije pregnale. Pri bojih v Karelijski oazi so Finci večer zaplenili 15 sovjetskih tankov.

Finci odgovarjajo

Riga, 28. dec. s. (Associated Press). Po še nepotrjenih vesteh so finska letala večer bombardirala sovjetsko pomorsko oporišče Baltiski na Estonskem. Isto tako je bilo izvršen več napadov na železnico Leningrad—Murmansk.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 28. dec. AA. (DNB). Poročilo generalnega štaba leningraškega vojaškega okrožja: 27. decembra se ni pripetilo nič važnega. Sovjetski letalci so izvedli ogledne polete.

Moskva, 28. dec. AA. Sovjetska vojska oblasti so sklenila poslati na finsko fronto mongolske čete, ker so po odpornosti in planinskih sposobnosti podobne finski četam.

V Moskvi streljajo generale

Pariz, 28. dec. AA. (Reuter). Pariški radio je sredi objavil, da so po poročilih iz Moskve ustrelili 3 sovjetske generale in 4 višje častnike. To se je zgodilo po nalogu GPU zaradi neuspeha sovjetskih čet na Finskem.

Trocijski proti napadu na Finsko

London, 28. dec. AA. (Reuter). Po poročilih, ki jih je večer objavil newyorški radio, je bivši boljševiški vrhovni Trocki, ki živi zdaj v izgnanstvu v Mehiki, izjavil, da ne odobrava sovjetskega napada na Finsko.

Argentina zavrnila nemški protest

Buenos Aires, 28. dec. i. Nemški poslanstvo v Buenos Airesu je pred dnevi vložilo protest pri argentinski vladi: zaradi internacije oficijev in mornarjev nemške oklopnice »Admiral Graf Spee« čes, da se ne morejo nemški mornarji smatrati kot člani vojskujoče se države, temveč kot brodomolci, ki morajo biti po mednarodnem pravu svobodni. Svoji je argentinska vlada nemški protest zavrnila. V svojem odgovoru pravi med drugim, da nemški mornarji niso brodomolci, ker so sami potopili svojo ladjo ter so celo imeli že pripravljene reševalne čolne in vlačilce, ki so jih odpeljali na varno. Zaradi tega je nemški protest brezpredmeten in na nemška posadka v Argentini internirana.

Težave japonskih trgovinskih pogajanj

Tokio, 28. dec. s. (Associated Press). Japonski časopisje je pričelo ostro napadati Zedinjene države, čes, da te očividno nečeto normalnih gospodarskih odnošajev z Japonsko. Sredi januarja poteče dosejana japonsko-ameriška pogodba, ki so jo Zedinjene države svoj čas opovedale in dosežanja pogajanja niso pokazala še nobene možnosti za sklenitev nove pogodbe.

Na drugi strani se zdi, da tudi trgovinska pogajanja med Japonsko in sovjetsko Rusijo ne potekajo ugodno. Medtem ko zahteva Japonska najprej sklenitev sporazuma o ribolovu in potem šele sklenitev tržne gospodarske in politične pogodbe, vztraja sovjetska Rusija baje na obratnem postopku.

Moskva, 28. dec. s. (Reuter). Komisar za zunanje zadeve Molotov je imel noči šturmno konferenco s japonskim poslanikom Togom. Razgovori so veljali najprej podaljšanju pogodbe o ribolovu, kar sedanja pogodba 31. t. m. poteče.

Konec rudarske stavke v Belgiji

Bruselj, 28. dec. i. Med rudarji in delodajalci v rudniku Charleroi je prišlo do sporazuma. Rudarji bodo dobili povišane mezd. Večer je bila stavka končana in danes je odšlo na delo že 40.000 rudarjev.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Angleško švedska trgovina

London, 28. dec. s. (Reuter). Angleška in švedska vlada sta podpisali trgovinski sporazum o medsebojni izmenjavi blaga v vojnem času. Sporazum ima namen, da ohrani angleško-švedsko trgovino na normalni višini, kolikor to dovoljujejo vojne prilike. Ustanovljena bo tudi posebna stalna mešana angleško-švedska komisija, ki bo po potrebi zasedala v Londonu ali Stockholmu ter nadzirala izmenjo blaga.

Važnost sporazuma je razvidna iz podatkov o angleško-švedskem trgovinskem prometu v prvi polovici letošnjega leta. Angleški uvoz v Švedsko je znašal letos po vrednosti 7 milijonov angleških funtov, švedski izvoz v Anglijo pa 11½ milijona funtov. Anglija izvažja v Švedsko predvsem premog, stroje in tekstilne proizvode.

Letalski promet Berlin-Moskva

Moskva, 28. dec. e. (Havas). Podpisana je nemško-sovjetska konvencija o zračnem prometu. Sklenjena je bilo, da se uvede vsakodnevna letalska služba med Moskvo in Berlinom in sicer na progi Moskva—Bjelostok—Kraljevi Gradec. Potniško prometno službo bodo opravljala nemška in sovjetska letala.

Rusko krzno za Ameriko

Moskva, 28. dec. AA. (Havas). Ameriški trgovci so nakupili letos samo v Leningradu krzna za 30 milijonov dolarjev, t. j. dvakrat toliko kakor lani. Ameriški kupci bodo verjetno kupovali vse ono, kar se do sedaj kupovalo angleški in nemški trgovci. Blago se preko Murmanska izvažja v Ameriko.

Smrtna kazen za prestop sovjetske meje

Cernovice, 27. dec. e. Sovjetske oblasti so ukrenile posebne varnostne ukrepe, da onemogočijo prehod beguncev na nemško in rumunsko ozemlje. V vseh obmejnih vseh so nalepljene objave, ki pravijo, da bo kaznovan s smrtjo vsak, kdor bo poskušal brez dovoljenja preiti na tude ozemlje iz okupiranih krajev. V zadnjih dneh so sovjetski vojski ustrelili osem Poljakov, ker so poskušali pobegniti na rumunsko ozemlje. Sovjetske vojaške oblasti v Gelnici so objavile, da se uvrča obvezna vojaška služba za vse moške od 17 do 45 let.

STRAŠEN POTRES V TURČIJI

Več tisoč ljudi mrtvih in ranjenih — Porušena mesta in naselja — Potresni sunki tudi v Ameriki in Holandi in Indiji

Ankara, 28. dec. AA. (Havas). Potres, ki je večer zjutraj nastal v vseh Anatoliji, je povzročil v nekaterih krajih na vzhodu pravo katastrofo. Posebno prizadeta mesta so Ordu, Amasija, Sivas, Tokat in Erzincan. Mnogo vasi je popolnoma uničenih. Po prvih poročilih je več sto ljudi mrtvih, mnogo ljudi je pa ranjenih. Vlada je z vsemi razpoložljivimi sredstvi prihitela prizadetim krajem na pomoč. Prav tako je organiziral pomoč tudi rdeči polmeseč.

Ankara, 28. dec. s. (Reuter). Čeravno so svezne z mnogimi mesti v potresnem ozemlju v Turčiji še vedno prekinjene, je že po dosežanih približnih podatkih gotovo, da znaša število smrtnih žrtev večeršnjega potresa najmanj 6000 do 7000. Središče potresa je bilo v vzhodni in severni Anatoliji.

Predsednik turške republike İsmet İnönü je prekinil svoje inspekcijsko potovanje na jugu države ter odpotoval v potresno ozemlje, da osebno nadzore reševalna dela. Ustanovljen je bil tudi poseben odbor za pomoč prizadetemu prebivalstvu. Na čelu odbora je predsednik turškega parlamenta.

V mnogih mestih, ki so bila po potresu prizadeta, je nastala tudi lakota, povrhu vsega pa je nastopil še hud mraz.

Snoči so se potresni sunki ponovili. Spremljalo jih je podzemeljsko bobnenje. Prebivalstvo v prizadetih pokrajinah je prenočevalo kljub hudemu mrazu na prostem.

O jutranjem potresu poročajo nekaj novih podatkov. Našteli so sedem močnejših potresnih sunkov. Najtežje je prizadeto mesto Erzincan, ki šteje 100.000 prebivalcev. Mesto je skoro popolnoma porušeno. Nadalje je uničena vsa poljedelska pokrajina med mestoma Sivas in Tokat. Skoro nobena hiša tu ni ostala cela. Zelo so trpela mesta Samsun (ob Črnem morju), Tokat in Amasija. Mnogo hiš je porušeni in mrtveci leže še vedno kar po ulicah.

Los Angeles, 28. dec. i. Skoraj istočasno kakor v Turčiji so občutili precej močne potresne sunki tudi v Kaliforniji. Potres je bil zlasti zelo močan v Los Angelesu in v znanem letovišču Long Beach. Prebivalstva se je polastila panika in je zbežalo na prosto, k areli pa potres ni napravil nikake škode in tudi ni zahteval človeških žrtev.

New York, 28. dec. s. (Reuter). Poleg silnega potresa v Turčiji in manjšega v francoskem in španskem Maroku so občutili večer potresne sunki v Severni in Srednji Ameriki. Srednji teh potresov sta

bili v republiki San Salvador ter v Zedinjenih državah v mestu Los Angeles in okolici. Kolikor je doslej znano, oba potresa je bilo v vzhodni in severni Anatoliji. Amsterdam, 28. dec. AA. (Havas). Po-

tres, ki so ga 22. decembra čutili na otoku Celebesu v holandski Indiji, je napravil veliko, še neocenjeno škodo. Porušeni je več kot 200 hiš, 2 človeka sta pa ubita. Neka cesta je razdejana v dolžini 9 km.

Uspehi angleške vojne mornarice

Angleški admiral povečuje junaštvo britskih pomorščakov — Anglija je doslej izgubila samo eno podmornico

London, 28. dec. br. Neki britanski admiral je imel večer po radiu govor o uspehih angleške vojne mornarice v zadnjem času. Prišel je z bitko ob Urugvajski obali, ki se je končala s potopitvijo nemške oklopnice križarke »Admiral Graf Spee«. Temu angleškemu uspehu so sledili drugi. Admiral se je spoštljivo izrazil o junaštvu posadke na angleški križarki »Exeter«, ki se je upala sprejeti borbo z mnogo bolj oboroženo nemško okloпно ladjo. Mornarji na angleški križarki so zvesto izpolnili nauke z angleških mornariških šol, da je treba sovražnika najprej izslediti, ustaviti in izzvati na boj.

Admiral je nato priznal zasluge trgovinskih in ribiških mornarjev. Naravnost junaško se je obnašala posadka neke angleške petrolejske ladje, ki je bila torpedirana na Atlantskem oceanu. Torpedo in vihar sta ladjo razpolovila. Prvi del se je potopil, posadka pa se je na drugem delu ladje še 24 ur borila z valovi in skušala spraviti ta del ladje v neko angleško luko. Nazadnje je morala tudi zadnja polovica ladje prepustiti valovom in se rešiti na neko drugo ladjo.

Admiral je v svojem govoru nadalje opozoril, da je bila od pričetka vojne potopljena le ena angleška podmornica. Nemci pa so izgubili povprečno po 2 do 4 podmornice na teden. Pri objavljanju nemških izgub, postopa angleška admiraliteta zelo previdno in proglašja za potopljene le one nemške podmornice, pri katerih se je stvarno dognalo, da so na njih nastale večje

eksplozije ali da so bile kako drugače uničene. Nemčija pa bo imela še mnogo truda, da bo nadomestila izgubljene podmorniške posadke, ker se mora vsak mornar za uspešno službo na podmornici vezati normalno po pet let.

Prve indijske čete na zapadni fronti

London, 28. dec. si. (Reuter) Večer so se v neki francoski luki izkrcale prve indijske čete, ki bodo poslane na zapadno fronto. Skoro ves kontingent sestoji iz muslimanov. Četam poveljujejo angleški in indijski oficijeri. Angleška vojska je stavila za indijske vojake na razpolago posebna zimska oblačila. Čete so preskrbljene tudi s posebno hrano.

Današnji angleški in francoski listi posvečajo temu dogodku posebno pozornost in poudarjajo, da so s tem spet razblinjene sanje vseh onih, ki mislijo, da je angleški imperij že razbit in v razpadu. Prav prihod kanadskih, avstralskih in indijskih čet kakor tudi sodelovanje Novozelancev, dokazuje, da imperij še nikoli ni bil tako složen in močan kakor danes.

Zadela na mino

Stockholm, 28. dec. AA. (Havas). Norveška ladja »Torbud« od Stavangerja je trčila ob mino in se potopila. Posadka se je rešila razen štirih moških.

